

© 2016 Droomvallei Uitgeverij

Eerste druk november 2016

Tweede druk, derde oplage januari 2022

Esther van der Ham

Redactie: Saskia Schouten

Vormgeving: Droomvallei Uitgeverij

Foto kافت: ArtFamily / Shutterstock

<http://www.prachtboeken.nl>

ISBN: 978-94-91886-58-4

Alle rechten voorbehouden.

Controle!

Je hebt altijd een keuze. Ook als je geen keuze hebt.

Esther van der Ham

1.

‘Marjolein, eitje? Koffie? Zal ik je weer eens van wat lekkers voorzien?’ Luc zet een been buiten het bed en draait zich naar me toe. Zijn donkere haar zit in de war en de nog wat slaperige groene ogen kijken me vragend aan. Het grijzende stoppelbaardje van twee dagen staat hem goed, valt mij op. Het is net niet te lang en kleurt mooi bij mijn kastanjebruine haar. Het grijs heeft dezelfde kleur als mijn ogen.

Het is zondagochtend, mijn lievelingsochtend. Even relaxen en rustig aan opstaan. Koffie en ontbijtje op bed, goed boek of krantje erbij. Meestal geen gehaast en gedoe, behalve van de kinderen. Vanuit hun slaapkamers klinken geluiden van een flinke verbouwing waarbij het gebruik van een sloophamer niet geschuwd wordt. Ik knik naar Luc en probeer het geluid zo veel mogelijk te negeren. Het is tenslotte mijn vrije ochtend en ik heb niet veel zin om die door futiliteiten te laten verstoren.

‘Kijk jij of de kinderen de muren laten staan? Anders geeft het zo’n rommel,’ zeg ik terwijl Luc de kamer uitloopt. Ik wil me nog een keer omdraaien tussen die heerlijk zachte, net de avond ervoor verschoonde lakens. Te laat. De meisjes hebben ons gehoord en stormen de slaapkamer in. Met een plof landt Lisa op mijn buik. Maartje sleept haar knuffelbeer achter zich aan en blijft verlegen in de deuropening staan.

‘Mag ik erbij, mama?’

‘Tuurlijk, lieverd.’ Ik duw Lisa wat aan de kant, leg de deken opzij en voel de koude lucht over mijn blote benen strijken. Ik schuif een beetje op om plaats te maken voor haar smalle lichaam dat warm tegen me aan komt liggen. Haar arm kruipt onder mijn nek en haar haren kriebelen op mijn wang.

Vanuit hun slaapkamer klinkt een indianenkreet van Luc. ‘Wat een bende, kom eens heel snel opruimen?’

‘Dat kan ik niet, ik heb buikpijn.’ Lisa wrijft over haar buik en kruipt demonstratief onder de deken.

‘Ik kan het ook niet, Beer is ziek.’ Maartje houdt hem omhoog.

Ik haal Lisa onder de deken vandaan en kijk ze streng aan. ‘Dames, jullie zijn vier en zes jaar oud. Je kunt best zelf je kamer opruimen. Als het af is, mogen jullie bij me in bed komen liggen en lees ik een boekje voor.’

‘Dat boek van die kabouters.’ Lisa steekt haar sprietige armen in de lucht waardoor die uit de afzakkende mouwen van haar pyjama omhoog prikken. De arm staat vol met roze hartjes. Ze heeft zo te zien haar nieuwe tatoeepennen uitgeprobeerd.

‘Beer wil het verhaal horen over dat hondje.’ Maartjes lip trilt.

Ik zucht. Kunnen ze het nou nooit eens ergens over eens zijn? Alles heb ik voor ze over maar het lijkt nooit genoeg te zijn. Ik hoefde het vroeger niet te wagen om mijn moeder zo te antwoorden.

‘Eerst opruimen, daarna voorlezen,’ herhaal ik zo vriendelijk als ik kan, gelukkig met resultaat. Duwend en trekkend verdwijnen ze naar hun eigen kamers.

Ik rek me uit. Hoera. De dag is begonnen.

‘Hebben we iets te doen vandaag?’ vraagt Luc terwijl hij met zijn been de slaapkamerdeur opendoet, tevergeefs probeerend geen koffie te morsen.

‘We hebben een optreden met het koor in het stadskasteel. Dat heb ik je gisteren nog verteld. Je zou komen luisteren met de meiden.’ Ik hoor dat mijn stem een kribbige toon heeft. Luc heeft een kop als een zeef. Niets onthoudt hij, hoe vaak ik het ook zeg. Ik ga me daar steeds meer aan ergeren en begrijp niet dat hij het niet kan veranderen.

‘Ik ben het vergeten, wanneer heb je het mij verteld?’ Luc schuift wat boeken op mijn nachtkastje aan de kant en zet mijn mok vol koffie neer.

‘Je was in de tuin bezig met het snoeien van de rozenstruik. Je mopperde dat hij luis had.’

Aan Lucs blik te zien, kan hij het zich niet meer herinneren. Ik schud gefrustreerd met mijn hoofd, mijn halflange haren zwieren om mijn gezicht.

‘Je zei dat je eerst met ze naar het bos zou gaan, omdat dat pas niet door was gegaan en de meisjes zin hadden om paddenstoelen te zoeken,’ ga ik verder.

Nu begint het Luc te dagen. ‘De sprookjes.’ Hij slaat met zijn hand tegen zijn voorhoofd en veegt zijn warrige haar opzij.

‘Jullie hebben een speciale sprookjesvoorstelling. Ik weet het weer. Vind je het een goed idee dat we komen? Zit je er echt op te wachten dat wij eruit gegooid worden? De meisjes kunnen geen seconde stilzitten. Weet je nog laatst, die poppenkastvoorstelling?’

Ik ril bij de herinnering. Het bijwonen van die poppenkastvoorstelling was een ramp. Mijn oudere zus Emma had me aangeraden om ernaartoe te gaan. Het was zo’n mooie voorstelling en nog pedagogisch verantwoord ook, daar is zij nogal een voorstander van. Bovendien kregen we korting als we met vijf mensen of meer kwamen kijken. Dat stond haar wel aan. Het thema van de voorstelling was omgaan met een scheiding. Emma is daar nogal vol van. Zij en haar saaie advocaat zijn onlangs uit

elkaar gegaan omdat hij, zoals hij zei, niet meer met haar buien kon omgaan. Ik weet niet wat hij daarmee bedoelt. Ik herken het niet. Tegen mij is Emma altijd lief en aardig. Voor mij zou het scheidings-thema een reden zijn om niet te gaan. Omdat ze zo aandrang heb ik me over laten halen. De meiden vonden de voorstelling fantastisch. Ze zaten zo in het verhaal, dat ze alles wat er in de poppenkast gebeurde van luid commentaar voorzagen. 'Je mag Katrijn niet zo hard slaan, Jan Klaassen, dat is niet aardig.' Dat was Lisa.

'Die rover ziet er helemaal niet eng uit.' Typisch een opmerking voor Maartje. Ze kwam heel dicht tegen me aan zitten toen ze het zei. Alle opmerkingen werden op luide toon gemaakt, totdat er zelfs uit de poppenkast een boos 'sssst' kwam. Wat voelde ik me opgelaten. Ik kreeg het bloedheet en wist niet waar ik moest kijken. Vanuit mijn omgeving keek men boos onze kant op. Ruim voor het einde zijn we weggegaan. Corrigeren heeft op dat moment een tegengesteld effect: daar worden ze nog enthousiaster van. In mijn gedachten zie ik mijn moeder meewarig haar hoofd schudden. Ze begrijpt niet hoe wij de kinderen opvoeden, met regels maar toch vrijheid voor hen om hun eigen weg te kiezen. Tegenwoordig zegt ze er niets meer van. Dat hoeft ook niet, haar blikken spreken voor zich. Als het daar maar bij bleef, was het niet zo erg. Pas belde ze omdat ze zo'n goede therapeute had ontdekt voor Maartje. Die zou haar vast van haar verlegenheid af kunnen helpen. Zij wilde wel met haar meegaan, als wij er door onze werkzaamheden geen tijd voor hadden. Kordaat heb ik het afgewimpeld. We regelen onze zaken zelf wel, daar hebben we haar niet voor nodig. Wat mij betreft heeft ze haar kans gehad om een goede moeder voor me te zijn, nu hoeft het niet meer. Onder geen enkele voorwaarde wil ik de meisjes opvoeden zoals zij ons heeft grootgebracht. De meisjes zijn alles voor me. Ik zorg dat ze in een veilige omge-

ving kunnen opgroeien. Veilig en geborgen.

‘Ik ga wel alleen,’ besluit ik ietwat moedeloos terwijl ik mijn koffiemok van het kastje pak en een slok neem. ‘Het is jammer, we hebben een speciaal programma voor de kinderen ingestudeerd. Het is leuk voor de meisjes. Alle liedjes gaan over sprookjes en er is zelfs een echte prinses die ons aankondigt. Dominique zingt een bijzonder duet en hij heeft de dirigent speciaal om Carla gevraagd. Hier op het platteland zijn geen geschikte kandidaten te vinden om dat mooi mee te zingen, zei hij.’ Ik zie dat de rode cijfers van de wekkerradio verspringen naar acht uur. Ik moet op gaan schieten, niks rustige zondag vandaag. Voordat ik mijn woelige haar in het gareel heb geföhnd, is het weer een uur later.

‘Dominique kan zelf beter in Amsterdam gaan zingen,’ snuift Luc. ‘Die omhooggevallen kwast hoort hier niet. Hij zit achter alle vrouwen aan en heeft een stem als de toeter van een stoomboot.’

Begint hij nu weer snerende opmerkingen te maken over Dominique, bedenk ik verstoord. Dat is niet voor het eerst en ik vind het heel vervelend. Ik heb het hem al vaker gezegd maar hij blijft maar bezig. Dominique is regelmatig solist bij ons koor. We kunnen goed met elkaar opschieten. We hebben vaak goede gesprekken over de muziek en de kinderen. Ik vind het niet fijn als Luc steeds zo negatief praat over mensen die ik graag mag. Dominique gaat ook mee op koorreis later dit jaar om een duet te zingen met één van de alten. Misschien word ik daarvoor wel gekozen. Daarmee zou een droom voor me uitkomen. Luc begrijpt niets van mijn ambities op dat gebied, hij is totaal niet met muziek bezig. Ik blaas verontwaardigd in mijn koffie, terwijl ik de geur ervan opsnuif voordat ik een slok neem. Dominique een omhooggevallen kwast, het zal wel. Luc laat steeds